

ИЖТИМОЙ-СИЁСII ШАХАР РЎНОМАСИ

№ 49 (7. 991)

1992 йил

10 март, сешанба

Нархи 1 сўм

Рўнома 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

Бугунги кун нафаси

ЖУМЎРИЯТИМИЗДА

Тошкентда Урта Осиё ва Қозғистон мустақил республикалари ишбилармон аёлларининг учрашуви низоҳисга етди. Унинг қатнашчилари иқтисодий таълимдан тазроқ олиб чиқишга ёрдам беришга қатъий азму-қарор қилганликларини кўрсатдилар.

Тошкентдаги машинасозлик конструкторлик бюросида йўлдош телевидениесининг антенналари намуналари ишлаб чиқилди ва тайёрланди. Бундай антенналар истақол телерадиостанцияларда қўйилмайдиган. Унинг ёрдамида Туркия, Эрон, Хиндистон, Хитой ва бошқа бир қатор мамлакатларнинг кўрсатувларини қабул қилиш мумкин.

Тошкентда «Иллий кадрларимиз — мактаб ва маҳаллаларда тарбия ишларини олиб боришда муҳим омили мавзуда илмий-амалий анжуман бўлиб ўтди. Унда ш ёш авлоднинг тарбиялаш, янги шаклдаги мактаб — лицейларда ўқувчи-ёшларнинг илмий тарбия билан қамраб олишдаги муаммолар ҳақида атрафлиқ сўз борди.

Ота-боболаримиздан бизга етиб келган бебаҳо меросни кўз қорачиқдек асраш, уларни юлғуси авлодларга етказиш учун нима қилиш керак? Бу муаммони еншида республикада таъсис этилган «Мерос» жағмафарсининг хизмати катта бўлди. Қуни кеча ана шу янги жағмафарсининг таъсис йиғилиши бўлиб ўтди.

Урганчада даволаш-таъхис жихозлари, жумладан компьютерлар билан таъминланган анги кардиология диспансери фойдаланишга тоширилди. 120 ўрнига мўлжалланган бу шифо маскани дастлабки беморларни қабул қилиб олди.

Охангаронда «Охангарон ишчиси» — «Ахангаронский рабочий» ижтимоий-сийсий шаҳар рўномасининг биринчи сони чиқди.

ХАМДУСТЛИҚДА

Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги Бирлашган Қуролли Кучлари Бош қўмондон авиация маршалли Е. Шапошниковнинг 8 мартдаги буйруғига буюнча Степанакерт (Ханкенди)даги 366-мото-ўқчи полки ва бошқа бўлинмаларига тегишли техника ва қурол-яроғлар, шахсий таркибдаги кишиларни олиб чиқиб кетиш ишлари туғди.

Арманистон Президентини матбуот хизматида маълум қилинишича, Левон Петросянин Озарбайжоннинг олий раҳбариятида юз берган ўзгаришларга биринчи нуносабати аён бўлди. Арманистон Президентини қўшни республиканинги янги маъмуллари Абз Муталибов йўлдан бормайдилар деб умид билдиларди.

Бахрейн Давлати ташқи ишлар вазирининг Ашхобдада ташрифи чоғида Туркменистон билан Бахрейн Давлати ўртасида дипломатия нуносабатлари ўрнатилди.

ХОРИЖДА

Финляндия Президентини идораси Мауно Койвистонинг 19 март кунини Эстонияга ўзининг ҳаммаси Арнольд Рюйтель тақдирига кўра бир кунлик сафар билан ташриф буюришини эълон қилди.

АҚШ қилоқ ҳўжалик вазирлиги собиқ СССРнинг Урта Осиё республикаларига 6,100 тонна озик-овқат маҳсулотларини жўнатишни эълон қилди. Американинги Қизил Хоч таъхисоти орқали Урта Осиё республикасидаги болалар, кексалар ва ногиронларга 15 миллион доллар ҳақимдаги инсонпарварлик ёрдами жўнатилади.

Кеча Лозанна шаҳридаги Халқаро Олимпиада комитетининг қароргоҳида Ўзбекистон, Россия, Украина, Беларус ва Ҳамдўстликда яна етти давлатни, шунингдек Грузияни Халқаро Олимпиада комитетига қабул қилиш маросими бўлиб ўтди.

ЎЗАРО МАНФААТЛИ ҚИЗИҚИШ

«ОШПОМ»ДА хабар бериб ўтилганидек, Германия Социал-демократик партиясининг раиси, Социал-демократик интернационал вице-президенти, Германия Федератив Республикаси бундестаги конституция комиссиясининг раиси Ханс-Йохен Фогель бошчилигидаги делегация Тошкентда бўлди.

Расман у Социалистик Интернационал раиси тоширинини — Социалистик интернационал раисининг келгуси ҳафтада Мадрида бўладиган мажлисида кўриладиган Мустақил Ҳамдўстлик Давлатларидаги ишларнинг аҳволи тўғрисидаги ахбороти тайёрлашни бажармоқда.

9 март кунини республика Президентини, Ўзбекистон Халқ демократик партиясининг раиси И. А. Каримов Халқаро социал-демократик партиялар бирлашмаси (Социинтер) вице-президенти, ГФР бундестаги конституция комиссиясининг раиси Ханс-Йохен Фогель делегациясини қабул қилди. Делегация Ўзбекистон Халқ демократик партиясини Марказий Кенгашининг тақдирига буюнча республикага келган.

Рўй-рост, дўстона суҳбат чоғида республика Президентини меҳмонларга Ўзбекистон мустақил деб эълон қилинганда кейин бу ерда рўй берган ўзгаришлар ҳақида гапириб берди. И. А. Каримов Х.П. Фогелнинг республика ижтимоий-иқтисодий тарихига тааллуқли саволларига муфассал жавоб қайтарди.

Шу кунини Социинтер делегацияси Ўзбекистон парламентида бўлди. Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Раиси Ш. М. Иўлдошев ва бир қанча қилимларнинг раислари иш-тироқда Утган суҳбатда парламент алоқаларини кенгайтириш масалалари кўриб чиқилди.

Журналистлар билан бўлган суҳбатда Х.П. Фогель республика оммавий ахборот воситалари вакиллари-нинг саволларига жавоб қайтарди.

Расмий учрашувлар чоғида меҳмонларни Ўзбекистон иқтисодий аҳволи, сийсий вазият, давлат ҳокимияти ва оппозициянинг ўзаро нуносабати масалалари, инсон ҳуқуқлари ва кам сонли миллатлар аҳволи, атраф-муҳит масалалари ва шунга ўхшаш масалалар қизқиртирди.

Учрашувларимиз пайтида, — деди Ўзбекистон Халқ демократик партиясини Марказий Кенгашининг котиби, Ўзбекистон Халқ демократик партиясини Тошкент шаҳар кенгашининг биринчи котиби Х.М. Абдураимов, — шу нарса сезилдики, меҳмонларимиз Ўзбекистон ва унинг пойтахтидаги ишларнинг аҳволини ангаганига кенг даражадаги ахборотга эга эканлар. Афтидан, оммавий-ахборот воситаларининг бизнинг республикамиз тўғрисидаги материаллари, Ўзбекистон Республикасини Президентини И. А. Каримовнинг нутқлари чуқур ва жиқидий равишда таҳлил қилинган. Бироқ, Социалистик интернационалнинг рабасати ахборотларини асосий манбадан олишга ва делегация аъзоларининг ва делегация раҳбари Ханс-Йохен Фогелнинг бевосита ўз кўзи билан кўрган-кечирганларига манфаатдор эканлиги бир неча марта таъкидланди. Бинобарин, бу ташрифини танишув ташрифи деб қарамоқ керак, унинг натижалари бўйича эса Социалистик интернационалнинг Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги раҳбарлари билан, жамаот ҳаракатлари билан ахтироли кўзда тутилган ҳақдорлик масалалари ҳал қилинади.

Ўзбекистон Халқ демократик партиясини бундай ҳақдорликдан манфаатдорлиги Ю.И.Илдан эинд вақтда бери мавжуд бўлган, ўзининг узоқ тарихи мобайнида ҳокимиятда ҳам, оппозицияда ҳам кураш олиб борган, сайловларда ўртасида ва бундестагга катта таъсир кўнча эга бўлган Германиядаги энг йирик Социал демократик партиянинг тақрибаси бизга жуда ҳам асоқотида.

Бинобарин, бўлиб ўтган Учрашувларини Германия Социал-демократик партиясини билан Ўзбекистон Халқ демократик партиясини ўртасида, шунингдек Ўзбекистон Халқ демократик партиясини билан 56 мамлакат партиялари билан бирлашган Социалистик интернационал ўртасидаги ўзаро манфаатли ҳақдорликнинг биринчи қадамлари деб баҳолаш керак.

Бугун кунинг биринчи йирмида Ханс-Йохен Фогель бошчилигидаги делегация Тошкентдан жўнаб кетди.

Суратда: дўстона мулоқот.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАДАНИЯТ ВАЗИРЛИГИНИНГ ТАШКИЛИ ТУЗИЛМАСИНИ ЯНАДА ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ВА УНИНГ ФАОЛИЯТИНИ ЯХШИЛАШ ТАДБИРЛАРИ Тўғрисида

Жамоатчиликнинг республикада маданият ва санъатни ривожлантириш муаммоларини ҳар томонлама ҳал қилиш, жамиятнинг маънавий-ахлоқий тарихида уларнинг мавқени ошириш, аҳолининг маданият ва эстетик талаб-эҳтиёжларини тўла-тўқис қондириш зарурлиги тўғрисидаги тақлифларини инобатга олиб, шунингдек маданият ва кинематография тармоқларини бошқаришни тақомиллаштириш, бозор нуносабатлари шароитида мазкур соҳа муассасаларига раҳбарликнинг замонавий иқтисодий усулларини кенг жорий этиш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикасини Маданият вазирлигини тузилмаси қайта кўриб чиқилиб, унинг марказий аппарати ҳақида унга қарашли муассасалар негизида:
- Ўзбекистон Республикасининг Маданият ишлари вазирлиги;
- Ўзбекистон Республикасининг Давлат кинокомпаниясини ташкил қилиниши;
- Белгилаб қўйилсинки, Ўзбекистон Республикасини Маданият ишлари вазирлигини асосий вазифалари кўрилади:
- Миллий маданият соҳасида давлат сибсатини амалда рўйга чиқариш, халқнинг бой анъаналарини тиклаш ва янада ривожлантириш, республиканинги иқидий уюшмалари билан узвий ҳамкорликни мустаҳкам боийтиш, кишиларнинг маданият ва эстетик эҳтиёжларини яна ҳам тўлиқроқ қондириш, профессионал ва халқ иқидийлиги, шунингдек иқидий ўзгаришлар ва илм-фан соҳасидаги ютуқларини кенг тарғиб қилиш;
- театр, музыка, хореография, эстрада, тасвирий ва халқ амалий санъатини янги бошқича кўтариш, уларнинг гоивий-бадий ва маънавий савиясини ошириш, Ўзбекистоннинг тарихий ва маданият обидларини муҳофаза қилиш ишларини тубдан яхшилаш;
- маданият соҳаси ҳодимлари ва иқиддор аъёлларининг иқидийлиги муҳофазасини таъминлаш, умуминсоний қадриятларини, инсонпарварлик ва ахлоқийликни қарор топтириш лозим бўлган қадрлар тайёрлаш жараёнини яхшилаш, одамларни ўзининг умумтаълим ва маданият савиясини оширишга, миллий ва жаҳон маданиятининг энг яхши намуналаридан баҳраманд бўлишга интилиш руҳида тарбиялаш;
- мазкур идораларга қарашли маданият муассасаларини бошқариш тузулма-

сини тақомиллаштириш ва уларга раҳбарлик қилишни яхшилаш, уларнинг ташаббускорлигини, мустақиллигини ҳамда иқтисодий рағбат-лангирлигини авж олдириш, бозор нуносабатлари шароитида маданият ва санъатнинг тижорат соҳасига айланиб қолишига барҳам бериш юзасидан амалий чораларни кўриш, театрлар, клублар, музейлар, кутубхоналар, студиялар ва истироҳат борларининг моддий-техника негизини мустаҳкамлаш.

3. Ўзбекистон Республикасини Давлат кинокомпаниясининг зиммасига қуйидаги вазифаларни ҳал қилиш юклансин:

қайси тасарруфда бўлишидан қатъий назар, республика ҳудудида фаолият кўрсатаётган кино ва видеофильмлар ишлаб чиқарувчи, намойиш этувчи ва тарқатувчи ташкилотларга раҳбарлик қилиш, уларнинг фаолиятини мувофиқлаштириш, репертуарининг гоивий-бадий савиясини назорат қилиш;

кино санъатининг миллиятлараро алоқаларини ривожлантириш, узоқ муқдатли қўшма халқаро иқидий дастурларни тузиш, халқаро ва миллият кинофестивалларини, кино ва видео фильмларини ташкил қилиш, фильмларни биргаликда яратиш ишларини мувофиқлаштириш;

республика кино тармоғи корхоналари, ташкилотлари ва муассасаларининг ташкилий тузилмаси ҳақида молиявий-ҳўжалик фаолиятини янада тақомиллаштиришга доир меъёрий ҳужжатларни қабул қилиш учун тақлифлар тайёрлаш.

Шу нарса белгилаб қўйилсинки:

республика ҳудудида иш олиб борадиган кино ҳақида видеофильмлар иқидий-ишлаб чиқариш студиялари, кино ва видеофильмларини намойиш қилувчи, тарқатувчи бирлашмалар ва пунктлар қайси тасарруфда эканлигидан, шунингдек мулкчилик шаклидан қатъий назар Ўзбекистон Республикасининг Давлат кинокомпаниясини шартнома асосида рўйхатдан ўттиришга мажбур қилинсин;

белгиланган тартибда рўйхатга олинган ташкилотлар ва фуқароларнинг республика ҳудудида кино ва видеофильмлар ишлаб чиқаришлари ҳақида тарқатишларига йўл қўйилмайди.

4. Вазирлар Мақамасини 10 кун муқдат ичнда:

Ўзбекистон Республикасини Маданият ишлари вазирлигининг тузилмаси ва фаолиятини тақомиллаштириш тўғрисида:

Давлат кинокомпаниясининг фаолиятини ташкил қилиш тўғрисида қарорлар тайёрлаб, мазкур кинокомпаниянинг тузилмаси ва инзонини тақдирласин.

Ўзбекистон Республикасининг Президентини И. КАРИМОВ.

БАРЧА ҚУЛАЙЛИКЛАР БОР

КРУСКАЯ номли Тошкент педагогика билим юрти мактабгача тарбия соҳасидаги таъхис сифатидаги жўшқин фаолият кўрсатиб келмоқда. Бу маърифат ўчоғи иш бошлаганига 60 йил бўлди.

Ана шу санани муносиб кутиб олиш йўлида катта тайёрларли ишлари олиб борилди. Қувонари томонини шунданки, ушбу жараён мобайнида билим юртининг ўқув-моддий базаси янада мустаҳкамланди. Жадал қад кўтарган янги ўқув корхонаси фойдаланишга тоширилди. 600 талабага мўлжалланган бу бинода таълим-тарбия ишлари олиб бориш учун қўлгина қўлайликлар муҳайё этилди.

Билим юрти учун бунд этилган ётқонхона эса янгида ишга тушди. Бу ерда 350 талаба истиқомат қилиб дарс тайёрлаш, дам олиш ва турли машғулотлар билан шуғулланиш учун барча қўлайликлар муҳайё этилган.

Саодат ОДИЛОВА.

САМИМИЙ ТАШАККУР

ЎЗБЕКИСТОН ЖУМЎРИЯТИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ АБДУГАНИ УЎЛИ КАРИМОВГА

Ассалому алайкум. Хурматли раисулжумҳур жаноблари!

Тошкент шаҳрида ўзининг тамомлаган Мовароуннахр муслмонларининг беничини қурултойи иштирокчиларига йўлдан сермазмон табригиниз учун самимий ташаккуримизни қабул этгайсиз.

Мазкур қурултой ўлкамиз тарихидаги муҳим бир вақтда бўлиб ўтди ва халқимиз учун энг зарур масалаларни муҳофиза қилиб, муҳим қарорларни қабул қилди.

Узоқ давом этган динсизлик ва диндорларни камситиш сибсатиндан сўнг, жумҳуриятимиз истиқлолга эришганидан сўнг, ўзарининг овоз сезган муслмон уламалару ҳозирги кунимизнинг долларбо масалаларини оқилона ҳал этишда барча хайрихоқ тарафлар билан ҳамкорлик қилишга тайёр эканликларини изҳор этдилар.

Қурултой қатнашчилари, Сиз ўз табригинизда еслаб ўтганингиздек, орамизда осейшталаники бузишга интилмаётган қора кўчлар борлигини ва уларга зарба беришга тайёр туриш лозимлигини алоҳида таъкидладилар.

Асли ислом юрти бўлиши динримизда кишиларнинг дини қайтиши катта иқидий ўзгаришларга сабаб бўлаётгани ҳақида аён бўлмоқда. Биз, имом Бухорининг, имом Термизининг бошича улкан уламоларининг динимизни худди боболаримиз даврини худди дунёда пешқадам қилдики учун ҳарқат қилишимиз зарур. Халқимиз эса жаҳон халқларининг биринчи сафидан ўрин олмоғлари керак деб биламиз.

Қурултой қатнашчилари охири пайта диний ҳақимизда содир бўлган иқидий ўзгаришларни алоҳида мамнуният билан энг қилдилар ва ушбу ишларда ёрдам берган барча тарафларга, хусусан Сиз жанобларига, ўзарининг самимий ташаккурларини билдиларини. Шу билан бирга яна қилинадиган ишларимиз кўп, олимизда улкан муаммолар турибди, уларни ҳам ҳал этишда, алобатта ҳукумат раҳбарларининг ҳам хайрихоқликлари даркор. Ишончимиз комилки, Сиз бу ишда раисулжумҳур сифатида ўзининг салмоқли ҳиссангизни қўнасин.

Сизга Ўзбекистон Жумҳурияти мустақиллиги йўлида, халқимиз бахт-саодати йўлида олиб бораётган сермазмон табригини худди оллоҳнинг ўзи маддакор бўлиши.

МОВАРОУНАХР МУСЛУМОНЛАРИНИНГ В ҚУРУЛТОЙИ ИШТИРОКЧИЛАРИ

Халқ депутатлари Собир Раҳимов район Кенгашининг сессияси бўлиб ўтди.

Унда ташкилий масала қўрилди. Тошкент шаҳар Ҳокимияти Сессия ишда Тошкент шаҳар Ҳокими А. И. Фозилбеков иштирок этди.

РАЙОН ҲОКИМИ ТАЙИНЛАНДИ

Ўзбекистон Республикасининг 1992 йил 4 январдаги «Ўзбекистон Республикасининг маҳаллий ҳокимият идораларини қайта ташкил этиш тўғрисида»ги қонунига мувофиқ:

Уртоқ Файзулла Негматуллаевич Раҳматуллаев Собир Раҳимов район ҳокими этиб тайинланди.

Тошкент шаҳар ҳокими А. ФОЗИЛБЕКОВ. Тошкент шаҳри, 1992 йил 9 март.

Халқ депутатлари Собир Раҳимов район Кенгашининг сессияси бўлиб ўтди.

Унда ташкилий масала қўрилди. Тошкент шаҳар Ҳокимияти Сессия ишда Тошкент шаҳар Ҳокими А. И. Фозилбеков иштирок этди.

АМЕРИКА ҚЎШМА ШТАТЛАРИНИНГ ПРЕЗИДЕНТИ ЖОРЖ БУШ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Мухтарам Президент жаноблари!

Сиз Ўзбекистон Республикасини билан Америка Қўшма Штатлари ўртасидаги муносабатларнинг янада яқинлашишига юксак баҳо берганлигини чуқур мамнуният билан қутуб олдим. Давлат котиби Бейкернинг Тошкентга қилган ташрифи, бўлиб ўтган суҳбатлар мамлакатларимиз ўртасида бевоисита мулоқот ўрнатилганда инкисал томон манфаатдор эканлигини кўрсатди.

Янгида мен тарихий аҳамиятга молик ҳужжатлар — Европада Халқисизлик ва ҳамкорликка бағишланган Хельсинки Кенгашининг Якувляччи ақтини ва Парик хартиясини республика, унинг халқи номидан имзолаш шарафига муассар бўлдим. Шу тариқа Ўзбекистон Хельсинки жарайининг теги ҳуқуқли қатнашчиси деб тан олинди.

Биз мана шу юксак ва аниқан бақарш билан боғлиқ ўз зиммамизга олган манбуриятларинг аҳамиятини лхши англаймиз ва улар амалда қатъий бақарилишини таъминлаш масаласига гоит жиқидий ишдамиз. Кейинги вақтларда республикада шундай қо

нулар қабул қилинди ва ишлаб чиқилмоқда, уларни яқинлик билан турмушга таъбиқ этиш жамиятимизнинг демократик асосларини мустаҳкамлашни карфолатлайди ҳамда ҳар бир кишининг эркинлиги ва ҳуқуқини, жумладан, мулкка эгаллик, меҳнат қилиш ҳуқуқини, эркин мухожирлик ҳуқуқини, матбуот эркинлигини, овозининг иборат миллатларнинг ҳуқуқларини, дин эркинлиги ҳамда бошқа эркинлик ва ҳуқуқларини таъминлади.

Ўзбекистон Республикасининг ҳукумати минтақада ва бутун дунёда халқсизлик муаммоларига алоҳида аҳамият беради. Биз ЕМТга йўллаган мақтубда яросиз давлат сифатида Ўзбекистоннинг ядро қуролдини тарқатмаслик тўғрисидаги шартномага қўшилган. Биз қатъий ҳақиқатларни таъбирини ва халқсизлик чораларига бағишланган Вена муносақаларида фаол қатнашши иштигдамиз. Янги намуна иштинини ишлаб чиқариш ва тарқатишдан, унларнинг технологиядан ва волатини тарқатишдан воз кечиш учун сизга тўғри келди.

Ўзбекистон Республикасининг хуқуқий ворислардан бири сифатида ўзининг

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ВАЗИРЛАР МАҚАМАСИ ҲУЗУРИДА ДИН ИШЛАРИ БУИЧА КОМИТЕТ ТАШКИЛ ҚИЛИШ Тўғрисида

«Виздон эркинлиги ва диний ташкилотлар тўғрисида» Ўзбекистон Республикасининг Қонунига асослан, фуқароларнинг дин эркинлигини ва диний аҳтиёжларини хурмат қилиб, шунингдек диний ташкилотлар билан алоқаларини мустаҳкамлаш ва узвий ҳамкорликни таъминлаш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикасининг Вазирлар Мақамаси ҳузурида дин ишлари бўйича комитет ташкил қилиниши;
2. Белгилаб қўйилсинки, комитет ўз фаолиятини «Виздон эркинлиги ва диний ташкилотлар тўғрисида»ги Қонун, шунингдек Ўзбекистон Республикасининг бошқа тегишли қонун ҳужжатлари талабларига қатъий амал қилган ҳолда олиб боради.
3. Ўзбекистон Республикасининг Вазирлар Мақамаси ҳузуридаги дин ишлари бўйича комитет зиммасига қуйидаги асосий вазифаларни ҳал қилиш юклансин:

— давлат органларининг республика ҳудудида жойлашган диний ташкилотлар билан баҳамжиқат ҳаракати ва ҳамкорлигини ўрнатиш;

— диний масалаларини ҳал қилишда вилоятлар, шаҳарлар ва районларнинг ҳокимлари билан биргаликда ягона сибсатни ўтказиш;

— қонунда белгиланган тартибда рўйхатга олинган республикадаги диний ташкилотларнинг манфаатларини давлат сибсатига ифода этиш;

4. Ўзбекистон Республикасини Президентини ҳузуридаги Вазирлар Мақамасини бир ҳафта муқдат ичнда дин ишлари бўйича комитет тўғрисидаги тегишли қарорини қабул қилиш ва унинг инзонини тақдирласин.

Ўзбекистон Республикасининг Президентини И. КАРИМОВ. Тошкент шаҳри, 1992 йил 7 март.

ХАЙРИЯ ОЙЛИГИ

УМУМХАЛҚ НАВРЎ БАЙРАМИ бўлганда Ўзбекистон Халқ демократик партиясини Бектемир район Кенгашининг ташаббуси билан район ҳайрият раҳмдиллик ва меҳр-муруват ойлиги эълон қилинди. Маҳаллий ҳокимлик билан ҳамкорликда бир қатор хайрият тадбирларини ўтказиш кўзда тутилган. Шулардан бири кунини-кеча уюштирилган катта қимнош хайрият савдоси бўлди. Унда бир қатор сонаот ва маданият-маиший буюмлар ўйнади. Қимнош савдосидан олган қўшмача 35 миллион сўм Бектемир районида истиқомат қилувчи бечоралар кишилар, ёлғиз қариндорлар, «Иргидроша», «ТашАТЭК» заводлари, 7-кўча механизацияланган колонна, ошонналар трести, район озық-овқат савдоси идораси ва бошқа ташкилотларга ўз маблағларини ажратди.

Хайрия ойлигининг очилиш маросимида Ўзбекистон Халқ демократик партиясини котиби Тошкент шаҳар Кенгашининг биринчи котиби Хотам Абдураимов иштирок этди ва сўзга чиқди.

В. ШЕГАН. Ўзбекистон Халқ демократик партиясини Бектемир район Кенгашининг иқидий котиби.

«Биз кейинги пайтда ҳаётнинг қийинчиликлари, оғир турмуши, бозор иқтисодиди ҳақида тинимсиз гапирадиган одат чиқардик. Узинини кўнглингизни, нолиқ ҳаётларини болаларимизга ҳам юздан Дошмадлар айтган экан: «Ҳақ кўпу улар о» деб.

Бошимизда не турфа қулар айланб ўтди. Шукроналар бўлсинки, елкамизга офтоб тегадиган қулар бор экан. Биз мустақил жумҳуриятми, деб бутун дунё қаҳқарига баралла айтаётганимизни қаранг. Бу мағрурликни ўтган ота-болаларимиз қандоқ орчу қилганди.

Бинобарин ҳозир янгилаш даври

— Шу пайтгача имконият ҳар хил бўлган мактабларда ўқиш жараёни бир хил бўлиши талаб қилинган. Ишлаб чиқилган режа, дастур, талаб ҳам бир хил эди. Очинини айтиш керак, республика ҳалқ таълими узоқ йиллар бир жойда делсиниб турди. Бунинг оқибат натижаси мана энди кўриб турибмиз. Ҳазирги йўлнинг аниқ шундан бошлади. Миллий асосда яратилган ўқув дастури ҳақида ўйламоқчи. Эски мактаб, жадидлар мактаби деймиш, унинг афзаллиги нимада эди? Биз уни қоралаш, совет мактабинини маъқуллаш билан яхшидик.

А. Авлоний, А. Шукрурий, Мунаввар қорилар каби ҳалқ муаллимлари борлигини тавом унутдик. Беруний, Форобий, Улуғбек, Навоийлар яратган педагогик мактаблар борлигини билмадик. Миллий руҳ устивор бўлишга белсанмадик. Ахир бу белсиниш эмасми? Асосий шўр ҳаммани саводхон қилиш бўлди. Қобилият деган нарсани тал олмадик. Ҳазирда булар керак, «икки-сиз ўқини» деган бир нотабийи яриш бошланганди. Ҳатто ўқувчи янги баҳо қўйиш мана қилинган эди. Биз қорғоҳа тўла билдимлоқликка, ўзлаштиришга эришгандик. Аслида эса бу ҳам сохта яриш эди. Яна шунини айтиш керакки, бизнинг тасаввуримиздаги аълоҳи ўқувчи деган сўз ҳам ҳали бу иқтидорли деган маънони билдирмайдди.

Мустақиллик деган билан ҳақрат, иқидий ёндоқини, мустақил фикрлаш билмас экан, ҳеч нарса ўзгармайдди. Яна ўша эски қилиш, эски қўнмага атрофда айланаваримиз. Ана шу маънода ишлаб чиқилган бу дастур мактабларимизга янги руҳ, тоза ҳаво олиб кирди. Бу бир кунда ўйлаб топилган нарсаси эмас. Катта таъбирлар билан бошланган. Иқтидорли болаларни янги таллаш, унга маълул шарт яратиб ташлаш, бунга маълул шароит яратиб буйича бир қатор ишлар қилинди. Шунинг бошмаси — қадриятларни, десак ҳам бўлади, республикада ўн битта махсус мактаб-интернат ўчиди. Тошкентдаги «Нафис санъат мактаби» фаолияти билан қизиққан одам бунд

келди. Эски қилишлар умрини япаб бўлди. Ана шу маънода биз хайрли ишлар бошида бўлишимиз керак. Чунки янгиликни, миллий мустақиллик руҳи шунини талаб қилади.

Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлигида бир қатор амаллий ишлар қилинаётганидан хабардор бўлганим, айниқса, «Иқтидор» дастури ишлаб чиқилганлиги, шу йўсунда биригина Тошкент шаҳрида аниқ-муца ишлар қилинаётгани муносабати билан Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазир Жаура Ганиевич ИҶДОШЕВ билан суҳбатлашдик.

аниқ аниқлаш мумкин. Болаларни қи-зиқтириш буйича маълул соҳага, фаига йўналиштириш пайти келди. Негизенди махсус биология, тил ва адабиёт, математика, кимё, бошқа фанларга ихтисос-

боларимиз дунёга дарс беришган. Мактаб яратилган. Қобилияти, иқтидори ҳар хил бўлиши бу табиқаланиш келтириб чиқармайдди. Кейин табиқаланиш бу ҳақорат, камситиш эмас. Бир хил фикрлашга ўргатиш, бир хил турмуш тарзи, бир хил ўқиш, мана шу бир хилликлар қобилиятни, фикрлашни ўлдирди. Бунга мана ҳаётимизда кўриб турибмиз.

Биласизми, инқилобгача Тошкентимизнинг ўзида неча турли, касб-корли маҳаллалар бўлган. Қаранг, маҳаллалар дейман. Темирчилар, қуллоллар, нонвойлар — бунинг санога борми! Ҳар ким ўз қизиқиши, хоҳиши буйича яшайди. Бизда эса бир хилликка интилиш кучли бўлди. Чўчирилган ҳам ана шундан. Гап имконият яратиш устида кетапти. Иқтидорлар ҳар кун туғилавермайдди. Ана шу тоифадан болаларни рўёбга

Вазир билан мулоқот

«ИҚТИДОР» ДАСТУРИНИНГ МАҒЗИ

лашган махсус мактаблар бўлмаслиги керак? Гимназиялар, лицейлар, коллежлар ана шу мақсадда ташкил қилинапти. Тушунари бўлиши учун айтишим керакки, бу мактаб ичиде мактаб дегани. Агар шу йўлга ўтсак, ўз-ўзидан йўналиш мактаблар қўяйди. Ана шунда ўқитувчилар имконияти ҳам намойиб бўлади. Уларнинг истеъдоди қўринади. Халқ таълимининг ҳақиқий фидойилари мактабда қолади. Ҳазир режаларнинг турли шакл усуллари ишлаб чиқилди.

Шу кунга қадар «Иқтидор» дастури буйича Тошкентдаги 40-мактабда шаҳар бўйича иқтидорли болаларни йнгиб синвон ўтказилди. Бу жараён вилоятларда, районларда давом этмоқда, таниқли руҳишун олимлар, моҳир педагоглар мактабларда бўлиб иқтидорли болалар билан маълул ишлар, синовлар, тақриб-балар олиб бормоқдалар.

Айтишди, бу дастур оммалашиб кетгач, ўз-ўзидан болалар орасида икки қатлам пайдо бўлади. Мактаблар ҳам икки турга бўлишини ҳеч гап эмас. Ҳазир мактаб ишлари табиқаланиш бошланди. Биз эса бунга қоралаш келганимиз. Бир хил бўлиш деганимиз. Бизга эса иқтидорли деб топилганлар оилавий шароити кўтармаслиги таъбиқли, ўзини тутатган, қанот ёлмайди оро йўлда қолиб кетиши мумкин. Бу ҳалининг олдини олиш, иқтидорли болда ишонч туғдириш учун вазирлик қандаш ишларни амалга оширад?

— Эсдан чиқмасинки, барчакини саводли бўлиши, бу, бутун республикани саводхон деган гап эмас. Яна тарихга мурожаат қилайлик. Бизнинг ота-бо-

чиқариш ҳақи келди. Уларга ғамхўрлик масаласига келсак, биз бу ишни Улуғбек жамғармаси билан биргаликда амалга оширамиз. Республика буйича иқтидорли болалар сонини аниқламоқчи, ҳар бир болага ойна юз сўмдан стипендия берилади. Оилавий шароити кўтармаслиги ҳақида сўз ҳам бўлмаслиги керак. Аввало ўша бола ҳалқ таълими вазирлиги ҳимоясида бўлади. Иқтисоми, турли олийгоҳларни ана шундай иқтидорлар борлиги билан оғохлангиз. Шартномадан тузилади. Республика келажакни ўйлаб иш қўраётганлар ўз ниятини ярим йўлда қолдирмайдди. Бугун биз элаётган иқтидор — эртанги ҳалқимизнинг иқтидорли бўлишини хоҳлаймиш. Ҳадикка, чўчишта ўрин йўқ. Иқтидорлар ҳалқимизнинг олтин фонди бўлган, бўлиши керак.

— Тошкентда иқтидорли болалар учун «Нафис санъат мактаби» очилганини, бу турдаги ўқув даргоҳлари нечалигини айтиб ўтдингиз. Борди-ю, шу турдаги махсус мактаб-интернатлар очилверса, бора-бора мактаблар ўзини махсус мактаб-интернатлар эгаллаб олмайдими?

— Қани энди шунга тезроқ эришсак! Биз эски қилишни, эски дастурни бузганимиз деб ҳақорат қилаётишимиз. Болаларимизнинг барчаси иқтидорли, қобилиятли бўлишини ким орзу қилмайдди! Бу йил 11 та бўлса, келгуси йил 30 та бўлар. Бунинг ҳаммаси халқ таълимининг фидойилари бозориди. Қайси ота-она ўз фарзандини қобилиятсиз деб ҳисоблайди? Биз ҳозир пойдевор яратиш устида бош қотираётишимиз.

— Иқтидорли боланинг устози аввало

ижодкор ўқитувчи бўлиши керак. Қандам ҳам устозу шоғирда алоҳида эътибор берилган. Шоғирнинг махсус мактаб-интернатга ўқиши яхши. Лекин устозга ўрнатган шоғир янги об-ҳаво қўнқукача талай вақт ўтди. Умуман уларнинг устозлари ҳам рағбатлангиз қиладингиз?

— Махсус мактаб-интернатлар фақат Тошкентда, вилоят марказларида эмас, бора-бора районларда ҳам очилди. Тарихий шаҳарларимизда очилганлари тарихий-этнографик, йўналишда бўлиши мумкин. Махсус бобоқалонларимиз янаб ўтган шаҳарларда уларнинг йилларига оид шу тоифа мактаблар очилса борми?! Орзуга айб йўқ, шу тоифадан мактаблар аста-секин икким дорилфунуна айланарди. Чунки алоқаларимизнинг мероси, у ҳақида бизнинг дунё аҳамиятига эга бўлган барча илмий ишлар шу даргоҳда йнгилади. Агар шу йўсунда иш олиб борилса, бу мактабда дарс берувчилар нечоғли билим эгаси бўлиши керак. Унда оддий ўқитувчи деган сўз ҳам бўлмайдди. Табиий, бу мактабларда иқлим, об-ҳаво мўътадил бўлади. Болалар ўз фикрдошларини топади. Ҳақиқий мусобақа бошланади.

Сўзсиз ўқитувчининг қобилияти ҳам аҳамиятга эга. Ишлаб чиқилган бу дастур буйича фақат ўқитувчиларни тақдирлаб қолмай, уларнинг устозларини ҳам эсдан чиқармаймиш. Ана шу маънода шу йилнинг март ойининг сўнги ҳафтаида Тошкентда иқтидорли ўқитувчиларнинг ўзи ясаган ўқув қуроллари, жиҳозлари, услуб ва режалари буйича кўриқ-таллов ўтди. Қўнқукача пул мукофоти, «Ихтирочи ўқитувчи» деган нишон берилади. Бу ҳужжауринга ўтдиган кўриқ-таллов эмас. Қўнқуларнинг маълул топилган иши мактабларга талдиқ этилади.

Бугун мактаб оstonасига қаддам қўйдиган ҳар бир ўқитувчи изланувчан, янги фикрловчи, яратувчи бўлиши керак. Уларга мактаб маъмуриятидан тортиб, вазирликка ҳам қўнқуқилди, имтиёз яратди. Энди эски услуб, эски қўнқуқимнинг даври ўтди.

— Тошкентда ўша иқтидорларнинг саркардалари: академиклар, профессорлар, санъат ва адабиёт намояндалари яшайди. Уларга айтдиган гапингиз бордир?

— Мактабимизнинг аштиги улар учун ҳамиша очиб. Чунки республикамизнинг келажакки — мактабда. Шундай экан, барча бу ишда ҳамжиҳат бўлиши керак. Устозу шоғирлик мактабдан бошланади.

— Биргина суҳбатда халқ таълими вазирлигининг иқтидорли болалар билан ишлаш борасидега фаолиятининг асосий йўналишларини айтиб бериш қўнқуқ. Аммо қўнқуқанга ният, мақсад аниқ. Вазир билан бўлган мулоқот давомида яна шунини билди олдикми, ҳақиқий, биз тасаввур қилган иқтидорли болалар Америка мактабларида беш фозил ташкил қилиш экан. Қўнқуқларни эса ўз ис-тал, ҳозирги буйича маълул йўналишда мактабларда ўқиш экан. Қани энди биз ҳам шундай кулларга тезроқ етсак...

Суҳбатни Сафар БАРНОЕВ эъиб олди.

«САДО» САҲИФАЛАРИДА

Ўзбекистон мустақиллигининг эълон қилиниши, мустақил давлатнинг янгича мақоми, унинг халқаро майдонга чиқиши, шунингдек қўнқуқ қилган эл мамлакатлари билан алоқаларнинг кенгайтиши дунёда алоҳида қизиқиш уйотмоқда. Бу жаҳон ахборот агентликлари, радиостанциялар, матбуот нашрларининг материалларида акс этмоқдаки, Ўзбекистон давлат телерадиошартириш компанияси чоп эта бошлаган «Садо» — «Эхо» чет эл янгиликлари экспресс-ахборотномасининг муштариблари ана шундай материаллар билан мунтазам танилиши борликлари мумкин.

Унинг илк сониде англиялик бир журналистинг мустақил Ўзбекистон давлатининг ҳозирги пахта сиевтини шарҳловчи мақола ҳақидаги маълумоти берилган бўлиб, уни «Оқшом» муштарибларига талдим этмоқдамиз.

Сўнги бир неча ойдир-иқ, умуман, Урта Осиё, айниқса, Ўзбекистон жаҳон жамоатчилигининг диққат марказида турмоқда. Шу сабабдан Урта Осиёдаги 5 та мустақил давлат ҳақида халқаро матбуотда, «деярли ҳар кун турли мақола ва маълулотлар эълон этилиб турмоқда. Лондонда чиқадиган «Файншил таймс» газетасининг шу йил 18 февраль сониде «Ўзбекистон пахтасининг жаҳон бозоридеги ҳиссаси» сарлавҳали ўта диққатга сазовор мақола чоп этилган. Журналист Гильям Тет қаламига мансуб бу мақола бошида шулар ёзилди: «Утган йил август ойида Москвадаги давлат тўнтарини ташаббусидан илгариси Совет Иттифоқиде «пахта» сўзи ўзбеклар учун уларнинг Москва билан уларнинг адолатсиз муносабатларини ифодалайдиган бир атама эди. Ўзбекларнинг таъбиқалашлари, фақат Орол денгиз сувининг кўриб қолгани билан Ўзбекистондаги экологик фалокатларинга эмас, балки Ўзбекларнинг умумкамбағаллигининг ҳам асосий сабабчиси шу пахта эди. Собит марказлаштирилган тузумда Ўзбекистоннинг бой пахта маҳсулоти батомом Москва томондан бошқарилар эди. Ўзбекистон бир йилда қанча тонна пахта етиштирадиде унинг марказ қанча баҳода сотиб олади, булар марказий ҳокимият доиралари томонидан белгиланар эди. Бироқ ҳозир тубдан ўзгарилар бор.

Ўзбекистон 31 августда мустақиллигининг эълон қилганидан кейин ўз пахта маҳсулотиини ҳам ўз қўнқуқга олди. Ўзбекистон ҳозир ўз пахтасини жаҳон бозориде сотишга тайёрлигини кўрмоқда.

«Файншил таймс» газетасидеги маъзул мақолада доминида журналист Гильям Тетнинг ёзишича, собит Совет Иттифоқи йнгилағарим миллион билан 750 минг тонна атрофида пахтаини четга экспорт қилар эди. Умум совет пахтасининг 2/3 қисмини Ўзбекистон таъбиқулаб келар эди. Бироқ бунинг эвазига Ўзбекистоннинг қўнқуқа жуда оз миқдорда мустақам валюта

ҚАДИМДАН қолган бир доно фир бор: амаҳкумининг ҳаёти — тиришларнинг хотирасидир!» Агар инсон умри давомида жамиятга, халққа, кишиларга яхшилик қилишни ўзига мақсад қилиб қўйса, эъгулик, зиё ва маърифат каби мўътабар тушулурлар унинг хотираси билан ҳам боғлиқ бўлади. Езувининг ҳаёти — унинг асарларида яшайди, истеъдодли ўқитувчининг шоғирлари унутмайди, ноҳир ва эйрақ санъаткорини савдоҳлар учун томошабин эсдан чиқармайдди, воқоделли жамоат арбоби халқнинг ёнда сакланади.

Мухтор Ашрафийнинг сиймоси ана шундай серқирра ва мурақиб вазифаларини ўзиде мужассамлағарим, кўнқуқ торларини шу касбларга боғлаб қолдирган. Тошкент Давлат консерваторияси ректори лавозимиде у кишини серқиррақат, хушмуомала, муҳтарам доғла сифатиде эслайдилар. Шу билан бирга Ашрафий сермахсул бастакор, ноҳир дирижёр ҳам бўлганлар.

Бастакор умри давомида мусика санъатига таалуқли қўнқуқан кўп кашфийларнинг бошида турди. Ашрафий биринчи ўзбек профессионал бастакорлардан бири, биринчи партитур, опера ва симфонияларнинг муаллифи, биринчи ўзбек дирижёрлар.

Москвада ўтган Ўзбекистон адабиети ва санъати ўн куллиқлариде у ўзбек профессионал мусиқасининг рамиз бўлди. Устод вафотидан сўнг 1976 йилда, Тошкент Давлат консерваториясига унинг номини бериш билан бирга Ашрафий ижодий ва ўзбек мусика маданияти музейи ҳам ташкил

Табаррук зиёратгоҳлар

ФАОЛИЯТИМИЗ

НАЗМУНИ

топди. Уша оқдан маълулотлар ва экспонатлар йнгиш буйича оғир, сердиққот иш бошланди... Экспозицияни қандай тузиш керак, нимадан бошлаш лозим? Мутахассислар Бухорога — Ашрафий туғилган шаҳарга, Шарқ мусика мактабига ва маориф илмоғига ҳам бордилар. Шуниси қизиқки, экспозиция режасини тузишга Ашрафийнинг «Мусика менинг қалбимда» автобиография китоби катта ёрдам берди. Музейнинг катта илмий хо-

димларидан бири умрини мусика санъатига бағишлаган Олим Шокировдир. Музей ишнинг юрагига сингди, у шу ерда ҳар бир сатрни, ҳар бир варақини синчиклаб кўздан кечирган. «Музей ўзи Мухтор Ашрафийнинг архивлариде ва Навоий номли Катта театр архивлариде яра-

ассида яратилган «Дилором» операси тўғрисида ҳиқос қилувчи ҳужжатлардан кўргазма тузди. Шунингдек, у кўргазма бошқа музейлардан тортиқ қилинган нарсаларга бағишлаган.

Бастакор ҳақида бир неча фильмлар ҳам яратилган. Ашрафийнинг «Қаҳрамонлик» симфониясига бағишлаган фильм доим катта қизиқиш билан қўрилади. Тошкент Давлат консерваторияси талабалари учун маърузалар, мунозаралар ўтказишга биз махсус уз акратганимиз.

Биз учун, энг асосий ва энг муҳим иш — бу музей бўйлаб савҳамий. Фикрлар китобида савҳамий, оташин сўзалар юракдан ёзилган. «А.А.Хойиёв музей учун катта раҳмат... Керен Тиммак, Дрезден», «...Биз бошқа республикадан келган одамлар, ўзбеклар ўз мусика маданиятини қанчалик эъзаоллаб асраганини кўриб қойил қолдик... ашхоабодлик ҳақимлар».

Тошкент Давлат консерваторияси ўқувчиларининг аъуви диққатга сазовор: «Биз шу вақтгача ўз санъаткоримиз ҳақида кўп нарс билмас эканмиз...» Мухтор Ашрафий ҳақида ҳиқос қилиш — шимширнинг мақсади ва мазмунидир.

Савара ҒОҒУРОВА, Мухтор Ашрафий музейининг кичик илмий ходими.

Миллий асбобларни тайёрлаш иштиёқи Мухаммад Назир Юнусовни республиба эи техниклар станциясига етказлади. У шу ерда рубуб, тамбул, янгижақ ва бошқа шу каби миллий чолга асбоблари тайёрлайдиган тўғарак очди. Ҳозир тўғаракча болалар катта иштиёқ билан қатнашмоқда. Уста Мухаммад Назир Юнусов мангулот олдидан болаларга ўзбек миллий асбоблари намуналарини ҳақида суълаб бермоқда. Равиль Альбеков сурати.

Китоб жавоннигизга

«ТАЪМИР САҲЪАТИ»

Амир Темур Шахрисабзда мадраса қурдириш мақсадида ҳузурига даврининг етуқ маъморини чавориб, «Биз шаҳарда чиройли мадраса қурдириш ниятдамиз. Бино иқоятда баланд бўлибгина қолмай, сабобатда ва кўркамликда яғона бўлиши керак» деб ўқидиради. Бино қурилиши бошланади. Дастлабки гишти қонқонинг ўзи қўяди.

Уста баланд равоқ ва гўмбазнинг ишини якунилаш пайтида унинг юқори марказидеги ишти орасида темир ҳалқалар ишлаб қолдиради. Баланд гўмбазнинг юқори қисмида эса ҳаво димиқиб қолмаслиги учун бир-ичи туши ўринини очиб қўйди. Темир ҳалқаларга эса йноқ гилат қарғаралар боғлаб қўйди. Бу қарғаралардан ҳашаматли шамшорчок ва шунга ўхшаш буюмларини осиб қўйишда фойдаланади. У ана шу ҳалқалга кучли занжир боғлаб, унинг остига элли мармар тошини фарш қилиб бериқатади. Кейин шоғирлардан эи нафарини ҳузурига чавирдиради. Ҳалқалда осилгич занжир билан ерга фарқланган мармар тош орасидеги баландликнинг ўнлачди. Ҳамма шоғирларни бир-бир ўйлағач, етти галзалигини аниқлашди. Шундан сўнг, уста шоғирларни билан хайрлашди. Сарқор уста ўша кунини гоғди бўлади. Эртасига шоғирлар иш бошига келишса, устандан даран йўқ. Хуллас, шу ерсида уста ички йил шаҳардан ташқаридеги тоғнинг бир фарсида ишқириниб юради. У банқорларчи бўлган ишчи эса шоғирларни эълол олмайдилар. Ҳоқонда, бирон душман қорнини қилганлар, деган тахмин пайдо бўлади. Аммо бир кунни уста шаҳарга — уйига қайтади. Бунинг зинтан ҳоқон уни ҳузурига чавиртиради. Ва қарёра юрганлигини сўрайди. Шунда уста бинонинг банқирини ва улкан бўлишлиғи учун ҳоқоннинг дастлабки талабини эслаётди-да, маъморчилик қонқосига асосан, янги қурилган бино энг қамда ички йил туринишн, шу орада бино бошқисини муамкинлигини айтади. Акс ҳолда, ишчил билан қошини парчаларини бир йўлда деворда қиринтиб ишланса, унда девор бошқисини натижасида қонқирини девордан амралиб қолади. Ва бирор туртки ёки ер силқинишдан тушиб кетади, деб уста маъморчиликнинг сирларидан қонқонини воқиф қилади. Шунда ҳоқон устаннинг «ғуноқидан ўзди, уни тақдирлайди».

Бундай қизиқарли тарихий воқеа таъмиришун олим Абдуғафур Ҳаққуловнинг «Меҳнат» нашриети томонидан чоп этилган «Таъмир санъати» китобидан жой олган. Китобда тарихий-маданӣ адоғорликларни қадрлаш ва уларни келгуси авлодларга беаму кўст етказиб бериш масаласи кўтарилади. Таъмирчилик санъатининг сир-асрорлари, Самарқанд, Бухоро, Хива ва бошқа шаҳарларда бобоқалонларини томонидан яратилган жаҳон маданияти дурдоналарини қатордан ўрин олган бебаҳо санъат асарларининг дунёга келтиқ тарихи турли ривоятлар билан қизиқарли ҳиқос қилинди.

Ибодулла ҚУНҒИРОВ, тарх фанлари номзоди.

XX аср овози

БҮЮК БЎЛИШНИ

КҮТИБ...

(ҲИҚОЯ)

— Э, ҚАНАҚАСИГА буюксан! Аҳмоқсан-ку! Тушундингми, аҳмоқсан!

— Тушундим, жоним. Лекин, шунинг юзмига солишинг шарт-лиди! Ахир, пуч бўлса ҳам умид қилишга ҳақим борим-йўқим!

— Э, кутавериб, тоқатим тоқ бўлди-ку... — Сен мени ранжонгилсан, жоним. Шунга ҳам йнгири... Мен ростдан ҳам ўзимни буюк деб ҳисоблайман. Лекин бу ҳақда бирон бир кишига ҳеч нарса дейватганим йўқ-ю.

— Балки, ҳозирқор бориб, «мен буюксан» деб рўзнамога эълон берарсан. Билман, сен бунинг улдасидан қиқоқмайсан. Аммо, ўзининг буюк деб билишингни тасаввур қилиш қийин эмас. Бу жуда осон. Чеққанингдега озгиндан паровоз-дек тугун чиқаришининг қўнқуқини ўзи йнқо... Билсанг, сеннинг қўнқуқини ҳам, йўналишини ҳам, даттоқи, аксиршини ҳам «буюк» Шунинг учун бўлса керак, ҳаммага осмондан туриб қарайсан. Унақе-бунақе одамни назарга илмайсан.

— Нима, ўзини буюк ҳисобласан ёмонми? Ёки бунинг бир-роғега оғирлиги тушди-ми?

— Ҳа, менга. Уйингизга. Болаларимизга. Қўлаверса, давлат буюклик учун маош бермайдик. Агар, икки ўз меротаба буюк бўлсанг ҳам кинсанга сарик, чақанг бўлмаса сотувчи қайрилиб ҳам қарамайди. Ана қара, иш ҳам эшик қониб турибди, биз эса на ўтин олганимиз ва на кўнқуқ... Пойабзалим ҳам илме-тешик...

— Вой-буй... Кел энди, йнғилама жоним. Ахир, мен қўнқуқини қўнқуқирини ўтирганим йўқ-ю. Тиним билмай ишлаётман. Кўнқуқ турибсан, кирта шеврий котибим чиқди.

— Менга деса кирк турта чиқмайди, менга нима фойда-деси бор?

— Худди мен қийналмаётганим гапирсан-а... Нима, шок асар эъиб, машҳур бўлиши, китобларини дунёнинг барча тил-ларига таржима қилишиб, дўстлардан таъбиқа тарҳат кети-шини, қолаверса бой бўлиши мен истамайманми? О, шўҳрат ва бойлик... Ишончинг қонқилиб, бунга албатта эришсан! Кеңирасан, жоним, эришсанми? Аммо, шок асар буюк асарлар тўғрисида турлилар. Ахир, буюк ишлар бўлмаса буюклар нима қилсин! Қани энди шундай бир воқеа эъ бер-сан, қалбимни ҳақонга солиб, мени шок асарлар эъзига илқолангилар. Мен мана шунини кўтгаман. Менга фақат буюк ишлар керак! Сен бўлсанг мени фақат ошонга тоғорасининг лоқисага тортиганин торган. Ахир, менга авқари-бу эмас, яраб сузишим учун оқан керак... Ҳей, сенига нима бўлди ўзи! Қўй, жонингиз, йнғиланган нима фойда! Учиниб сўрайман, қўй жонингиз, йнғиланган ишларнинг бир-бирига маҳкам боғиб, ана бироз чиқадим. Мен умид билан кута-ётган буюк воқеа албатта бўлади. Ушанда қалбим ларзага келиб, шок асар эъман. Мана қўнқуқ.

— ЭТАР, ЖОНИМГА ТЕГДИ! Кетаман дедимки, кетаман... Ортиқ чидай олмаман. Тоқатим қолмади...

— Аммо, жонингиз... — Нима аммо? — Иш бўлмаса нима қилай? Ахир, одамларни кўчадан ушлаб келиб осмайманку... Ҳозир судьялар жуғалам ҳасис бўлиб кетишган... Лекин, ишончим қонқилиб, ҳақедаи иш топилиб қолади. Янги кун бошланиши билан, янги ишлар ҳам бошланади... Ушанда...

— Эҳтимол, ўша кунини кўриш менга насиб этмас. Қайта-та ўтган йили яхши бўлган эди. Ҳеч бўлмаганда болаларни авраб турганим. Аммо, бунинг эслаш билан болаларни авраб бўлмайди.

— Тушунари жонингиз. Қўй, йнғилама. Юрагим эъзилиб кетаяпти. Агар, ишонсанг, ухламасан-ухласан эдим, лекин қанча бўлса ҳам осардим. Ахир, мен ишдан қочадиган дингаса эмасманки! Тўғрими?

— Энди шундай ўтирверганимиз! Бирон бир нарсга ўйлаб топсангми?

— Нимаман ўйлаб топишим мумкин? Тони суд ўлима ҳукми қилмас экан, менга ҳам иш йўқ. Мен маош эмас, фақат қилган ишларга ҳақ оламан. Агар, суд ҳукми билан бировни оссам, унга албатта ҳақ оламан. Ҳеч юнми осласан, ҳозирқидеги ўтирверамиз.

— Ўёки бизнинг шундай улў мамлакатда жонотчилар қўриб қолгандай!

БУЮК БЎЛИШНИ К У Т И Б . . .

(Давом. Боши 3-бетда).

○ ДОРИХОНА ХОДИМИНИНГ РАФИҚАСИ БИЛАН ҲАНГОМАСИ

— МЕННИНГ МАНТОМ (аёлларнинг кенг пальтоси) борми? Йўқ! Киядиган ҳеч нарса йўқлигидан танишларимга кўринолмайман-да! Уятдан ўтсам ўйиб бўлишим... Яна қанча кутиб мумкин!

— Жонгинам, чироким... Агар, билсанг, аспирин билан безгадорисидан кун кўриб бўлмайди! Биз қимматбодо чет эл дорилари билан камб доволончи воситаларни қидириб топганимиз керак! Пул топганимиз ўшанда кўрасан!.. Лекин, масаланинг нозик томони ҳам бор... Биласанми, ростини айтганда ҳаммамиз ҳам касалмиз. Аммо, беморга доволончи заруригини тушутирадиган, бунинг учун рецетп ёзиб бериб, дорихонага югуртирадиган яхши шифокор ҳар кимга ҳам йўқлиги йўқ... Яна бир гап, агар одамлар бетоб бўлмаса биз билан шифокорларга нон борми!.. Бу нимга олиб борганим биласанми! Мамлакат ҳалокатга юз тутади. Шунанга... Кўй, йиғлама, жонгинам! Биласан, мен барги кенг, саҳий одамман. Кўй, йиғлаб бағримни қон қилма! Ажойиб кунлар олдинда ҳали.

○ ШИФОКОРНИНГ РАФИҚАСИ БИЛАН ҲАНГОМАСИ

— ЭРИМ ШИФОКОР. Ростини айтганда, унга турмушга чиқиб, аруғлик кўрмадим. Ешлик билан гўзаллик эса ўтиб кетаяпти, қувончдан эса дарак йўқ!..

— Лекин, севгилим...
— Шиттавериб жонимга тегди: севгилим, жоним...
— Йиғлама... Икки ҳафтадан буён касалхонага бирон бир инсофли касал келмапти десам ишонмайсан... Беморларнинг бир қисми хайр-эҳсон жамиятининг йўлнамаси билан келаятган бўлса, бир қисми шундай, қақасиз. Хайронман, нималар бўляпти ўзи бу дунёда! Менга қолсаку бир кунда юз беморни қабул қилишга ҳам тайёрман... Лекин, беморларнинг бадавлатини қаердан оламан! Келмайди ярамаслари! Мирашб билан олиб келмайманку уларни!

— Севгилим, илтимос, сабр-тоқатли бўлинг! Бир кунмас бир кун буюк бахт эшитганимизнинг охири бўлиши мумкин. Мен айтган деганми! Фақат, ҳузуримга юзта камбағалдан кўра битта бой касал келса бўлган!..

○ АДВОКАТНИНГ РАФИҚАСИ БИЛАН ҲАНГОМАСИ

— БАС, ЕТАР, энди отанимизга кетаман...
— Ҳай-ҳай... Узингни бос жонгинам, сал ҳовурингдан туш...

— Жонимга тегди! Ахир, сен эр бўлиб, менга нима қаромат кўрсатдинг! Менга уйланаётганимда ва адвокат бўлаётганимда берган ваъдани эдингми!

— Бунча қийнасанг менч. Бир-биримизга бўлган буюк муҳаббатчи! Е унутдингми!..
— Фақат севги билан қорин тўймайди, азимим!
— Яхши биласанми мен катта ишлар бўйича адвокатман... Менга биттагина арзийдиган иш — кўйди-чиқгани жойи билан бирга ажрим қилиш бўлса бўлди — ҳаммаси жойида бўлади!.. Ҳанда шов-шув бўлиб, рўзномаларда номини чиққан, энг муҳими бизга ҳам нимадир тегиб, сен худди қиролнадеқ швардинг!..

○ ОИМЛАР ОРЗУ ҚИЛГАН БАХТ

БАДАВЛАТ помешчик бир қишлоқ деҳқон билан жанжаллашиб қолиб, судга мурожаат қилди. Помешчик қишлоқ ерлари ота-бобосидан унга қолганини даъво қилиб, деҳқонларнинг чиқиб кетишларини талаб қилди. У таниқли савдогар ва тўрғаччилик фабрикасининг эгаси ҳам эди. Шу сабабли ерлардан катта фойда олишни мўлжаллаб, замонавий хўжалик тузишга киришди. Саводсиз деҳқонлар эса өлод-аждодлари экиб келган ерлар қандайдир бир гөрбли қозғ билан пайдо бўлган кишига қандақасига тегишли бўлиши мумкинлигига тушунолмаي қаранг эдилар.

Помешчик фурсатини бой бермай ўз идорасида анчадан буён ишсиз ўтирган адвокат билан гаплашиб, унга суд ишларини олиб боришни топширди. Таклифни бажонидил қабул қилган адвокат ғайрат билан ишга киришди. Помешчик гөрбли қозғи билан ўзини қишлоқ хўжайини деб эълон қилиши ҳам мумкин эди. Деҳқонлар эса бу қозғнинг нималарга қодирлигини суриштирмай, ўзларини ҳақ деб билди, қаршилик кўрсата бошладилар. Шу боис суд иши ҳам қўзилди. На фақат бу, балки мамлакатдаги барча ишлар ҳақдан ташқари суст олиб борилаётганлигидан помешчининг асаби бўзилди. Биласанми, асаб бўзилса ошқонча яратиб оғрийд. Бу эса қонда қанди ошириб юборадди. Қараб-сизки, қон босими кўтарилади. Шундай қилиб, бадавлат помешчик касалхонада кўндан берки «көрлик» беморини кутиб ўтирган шифокор қўлга келиб тушди. У беморнинг оламдан кўз юммаслиги учун астойдил жон қуйди, лекин доволон ишларини охиригача етказмади. Помешчиндан бошқалар ҳам фойдалансин учун унга чет элнинг қиммат-бахо дориларидан ёзиб берди. Шундайма мамлакатда таниқли бўлган ер эгасини доволонга учун беморлар уртасида шифокорнинг обрўйи ошаб кетди.

Аспирин билан безгадорисини сотиш жонига теккан дорихона ходими ўз оиласи бахтини таъминлаш учун беморнинг ялтимосини бажо келтирди.
Суд иши узоқ давом этди. Ниҳоят ёш адвокат қолиб чиқиб, маҳнати эвазига яхшигина гонорар ҳам олди. Шу билан бирга ҳаммага танилиб, оиласини ҳам бахтиёр қилди. Судда ютқазган ва еридан айрилган деҳқонлардан бири менга нисбатан адолатсизлик қилганини деб аламидан помешчиники ўқидир қўйди. Деҳқон бу жиноятни ҳеч юм билмас содир қилди. Шу сабабли жиноят узоқ вақт очилмай қолди.

Комиссар мирашби лавозимда яхши ишляётган бўлса-да, юқоридаги мавсизга кўтарилишни инти қилиб, йиллар бўйи жиддийроқ иш кутиб ўтирган одам жиноятни текширишга киришди. У туғу-кун тиниб билмай ишлаб, ниҳоят сирни очиб, жиноятчининг тоғди. Мирашб бу иш учун фахрий бриллиант олди. Бу муваффақият уни янги лавозимга кўтарди. Шундай қилиб, мирашбининг хотини ҳам бахтли бўлди.

Ишнинг яна нозик қилинган кишининг ушланганлигини биринчи бўлиб редакцияга котиби билди. У ўзи айтганидек, жиноят ҳақида зўр репортаж ёзиб, журналистларга бериладиган йиллик биринчи муқофотни олди ва барча касб-дошларини қўйиб қолди. Шу баҳона рўзномага муҳаррир ҳам қилиб тайинланди. Буларнинг ҳаммаси унинг оилавий бахтини мустаҳкамлади.
Кўндан буён иш кутайтган жаллод ҳам қувона-қувона қўқим қилинганнинг бўйига молланган сиртмоқини илди. Хизмат ҳақини эса оиласининг бахти учун сарфлади.

Гўрвога ҳам кун кулиб боқди. У бирин-кетин икки гўр қақди... Шу билан оғир кунларин унутиб, ишлари юришиб кетди... Энг муҳими гўрвоқ ҳам хотинига берган сўзининг устидан чиқди.
Буюк воқеани кутиб юрган шонир ҳам деҳқонларнинг ер учун қилган жанжалдан қалби ларзага келиб, дoston ёзди. Дoston шox асарлар каторига қабул қилиниб, бир неча ўн минглаб нусхада босилиб, қўлма-қўл бўлиб кетди. Шox асар эҳдик билан бошқа тилларга ҳам таржима қилиниб, шонир машурлар сафидан жой олди. Шухрат ва бойлик ортиртган шонир ҳам оиласининг бахтини мустаҳкамлашга муваффақ бўлди.

Буюк дoston ёзган шонир шарафига қабул маросими ўтказилиб, унга мамлакатнинг таниқли кишилари тақлиф қилинди. Улар орасида сизга таниш бўлган шифокор билан дорихона ходими, адвокат билан журналист ва комиссар (у полиция бошлигининг муовини лавозимини эгаллади) ҳам бор эди. Уларнинг йилларида рафиқалари ҳам эрлари билан фахрланиб, мағрур ўтиришар, чехраларида бахт қувончи балқиб турарди. Бу дарада кўзга яқоқ ташланиб турган шонирнинг рафиқаси виски қуйилган қадаҳни кўтарар экан, эрининг қувонига шивирлади:
— Азизим, сен буюксан...
— Жудаман мактаб юбординг жонгинам, — жавоб берди эри.

...Ниҳоят шонирга сўз берилди. У машхур дostonдан ларча ўқиб, ҳаммагн йиғлатди. Хўрсиниб-хўрсиниб йиғлаган адвокат билан шифокор, дорихона ходими билан журналист ва полиция бошлиғига шонирнинг ўзи ҳам қўшилди...
Дўстлар кўзлариди ҳа билан қадаҳ кўтарар эканлар, шонирни яна бир бор чин дилдан қўтладилар.

Нурриддин ОЧИЛОВ таржимаси.

Баҳор юмушлари

ДАРАХТЛАРНИ ПАРВАРИШЛАШ

○ Хўрматли муҳаррир-ят! Баҳор келиши билан кўчат ўтказиш, пайвандлаш ишлари бошланиб кетди. Шунга кўра боғ ҳовлилардаги мевали дарaxтлар ҳосилини ошириш йўллари ҳусусида мухтассис маслаҳатсини эълон қилсангиз.

Атхам УМАРОВ, Убайдулла ТУРСУНОВ, Бешқайсар ҳақасида ишқонат қилувчилар.

МЕВАЛИ дарaxт тулларида мўл ҳосил етиштириш учун ўсиб турган тулроқ таркибда органик, минерал ва микроуслурлар етарли миқдорда бўлиши керак. Органик ўғитларга гўнг, компост (ўт ва барглр чириндиси) киради. Имонийат борича органик ўғит—гўнгдан фойдалангани маъкул. Чунки унинг 1 тоннасида 4—5 килограмм азот, ярим килограмма яқин фосфор, 5—6 килограмм калий, 200 грамм марганец ва 5 грамм бор каби микроуслурлар мавжуд.

Парранда гўнгидан ҳам унумли фойдалана бўлиш керак. Бу ўсимликка жуда тез таъсир қилувчи ўғитдир. Бунинг учун бочкадаги 1 челақ гўнгга 10 челақ сув солиб бир ҳафта сақланади. Сўнгра ушбу эриган ўғитни ҳар 3—4 қадам масофага 1 челақдан қўйилади.

Фосфорли ўғитларга суперфосфат ҳамда аммофос киради. Ҳаракатчанлиги кам бўлгани учун ҳам уларни дарaxтларнинг илдизига яқинроқ — 30—40 сантиметр чуқурликка 40 граммдан солиш мақсадга мувофиқдир.

Пакана ёки пайвандланган дарaxтларга ўғитлар бир ярим марга кўпроқ берилади. Барглари ямшили, новдаларни бақувват ўсиши, ўз вақтида мева тутиш ва хомилягча туқилиб кетмаслиги учун дарaxтлар ҳар хил миқдордаги микроуслурларга муҳтоқлик сезади. Булар асосан темир, бор, марганец, руҳ, молибден, мис, калийдир. Микроуслурлар ҳар бир квадрат метрга йилга йил оралиқ бир граммдан табиий ўғитларни аралаштирилган ҳолда берилади. Уларни мевали дарaxтларга барглари орқали бериш ҳам мумкин. Бунинг учун 50 грамм микроуслур сувга аралаштирилиб сиғими 10 литр бўлган «Автомас» пурнанигача дарaxт баргларига сеппилади.

Мевали дарaxтлар тулроғи ҳар 1 метр ораликда 22—25 сантиметр чуқурликда аричқа тортилиб, сўғитланади. Кучли пайванд

тагда ўстирилган дарaxтлар ёнгирчилик кўп бўлган йиллари ҳар ойда бир марта, пакана пайвандтагда улашиб ўстирилган дарaxтлар эса ҳар ойда 2 марта сўғитланади. Сўғитиш сентабрий ойда тўхтатилади. Дарaxтларга сув қуйганда бир ярим метрлик тулри эри учун доволончи сув икки кеча-кундуз мавла қўйилиши лозим. Шангал ва қум аралашган тулроқларнинг намлигини ушлаб туриш қобилияти суст бўлгани сабабли улар ойига 2 марта кўпроқ сўғитланади.

Мевали дарaxтларни сўғитишда «Шарбат» усулидан фойдаланиш мақсадда мувофиқдир. Бунда мевалар катталашиб, озқалиғи яхшиланади. «Шарбат» усулида сўғитиш учун сув келадиган арич бошида чуқур қовилиб, унга гўнг («Шарбат») солинади. Сўғитиш пайтида гўнг сув билан аралаштириб турилади. Дарaxт илдизини килород билан таъминлаш учун тулроқ 15—20 сантиметр чуқурликда қолиб қомиштирилади шарт. Чопилганда барг, ўт-ўлан қолдиқлари тулроқнинг қўйи қавадига

қўйиб юборилади. Дарaxт тулроғини кўрт-қумурсқалардан сақлаш мақсадда бир челақ оҳақли сувга 400 грамм мис купороси ҳамда у ёмғирда ювилиб кетмаслиги учун 1 килограмм соф тулроқ солиб дарaxт танасини ва она шохлари оқланади. Ҳосилни мўл ҳамда сифатли ҳолда олиш учун касаллик ва зараркундаларга қарши ўз вақтида қўрилган чора-тадбирлар муҳим аҳамиятга эга.

Махтий РАЗЗОҚОВ, қишлоқ хўжалик фанлари номзоди.

БАҲОР келиши билан кўчаларни, мактаб боллари ва тормоқа ерларини кўкаламзорлаштириш ишлари авж олади. Бу хайри ишга ўқувчилар ҳам ўз ҳиссаларини қўшадилар. Улар дарaxт

ларнинг тагини юмшатиб, янги дарaxт кўчатлари ўтказишда ва қадрдон мактабларни худудини ободонлаштиришда фаол иштирок этадилар.

Равиль Альбеков сурати.

Боринга шукр

СЕН бизга ишга келдингиз ҳаволатимиз йўқотдим. Уззу кун сени ўйлайдиган, сенинг мўйини ва ширани овозингни, ўтири нигҳорлигини, ибo ва ифратла тўла пок ва бегўбор қалбиндан отилиб чиқадиган самимий сўзларингни кўнсайдиган бўлиб қолдим. Ҳар гал ўзга сайрабдан келган фаршитадек кўрсанган кўнмига. Хонанга кирсам унинг саранжом-сариялигини, дераза тоқчасиданги тувакчаларда ўсаятган анвойи гулларни кўриб бахри-диллим очилади. Бир кун менга ҳам тувакчадаги райхон қўнанини ҳада қилиб: «Буни дераза олдига қўйиб қўйинг. Қўлламада бутун олам ашид либосга бурканганда экиб бир ис таратадики, бундан илҳомингиз яна ҳам жўшиб ишляёсин», деганинги эдингми! Айтганларинг рост экан. Биласанми, ҳузуримга қадам рақижда қилган ҳар бир одамдан «Хонангиз бунча ёруғ, бунча файзли бўлмас!»

Туйғулар

Кеча қўшнимдан эшитдим, ўғилнинг қамаб қўйишганини, ҳали баалоғат ёшга етмасдан туриб ўғилликка қўл урибди. Эсингдам, бир вақтлар сен ҳам ўғиллик қилиб ўтириб чиқкан эдинг. Нима ҳам қила олардинг? Бунинг қайтар дунё дейдилар, дўстим, энди қўнмига та бершидан бошқа иложиниз йўқ.

Қайтар дунё

Ҳа, дўстим, омонимсан! Ҳали қирқ ёшга тўлмасингдан сонингга оқ орабладим. Айти-ангориинг қара, муқиллаб қолган чолга ўхшасан. Яна «отиб» олгансан шекилли, ҳидга чиқолмайди одам. Шу оғзингдан чиқаядиган бадбўй савил қолгурса сарфлаган янглик бола-чаканига егулик бирор нарса олиб борсанг бўлмайди. Болаларинга, хотинингга ҳеч раҳминг келадими ўзи! Эгнилари юпун, оч-наҳор ўтиришга бўлса. Умрингга хотинингга бирон нарса совага қилганмисан! Нима, бор пулини ичиб та-молмадими, дейсанми! Умрингнинг ярмини яшаб қўйсангиз, ҳалиям ақд қирмабди сенга.

Утмишингни унутма

УСТОЗ, ёдингиздами, бир вақтлар менга: «Келгусида юқори мартабали лавозимга эришган тақдирингда ҳам сени билим сарчасамасидан баҳраманд қилган муаллимларингни, болаликдан бирга катта бўлган дўстларингни, қорхонада елкама-ёлка туриб ишлаган ҳамкасбларингни, умуман ўтмишингни эсло унутма», деганингни. Унутганим йўқ, устоз. Берган панд-насиҳатларингизга ва ўғилликка ханузгача амал қилиб келаман. Муаллимларим, болаликдаги дўстларим, синфдошларим ва собиқ ҳамкасбларим билан тез-тез учрашиб тураман. Заводда ишлаган пайтдаги кийиб юрган қоржомани уйимнинг тўрига осиб қўйганман. Ҳар сафар уни кўрганимда қадрдон қоржомани, қалби дера ёшичларим бод-бод кўз олдимга келтириб «Олдин ким эдим, ҳозир ким бўлдим» деган ақидага қатъий амал қилиб яшайман. Зеро, фанзаңдларимга ҳам шуни сингдирилганман.

Қайтар дунё

Исмомил ЗОИРОВ.

КЕЙИНГИ йилларда таъриб-бакор ўқитувчилар қўли билан тайёрланган кўргазмели ўқув қуроллари жуҳурят халқ таълимининг мулкига айланиб қолди. Дарс жараёнларида кенг фойдаланилаётган бундай дидактик материаллар орасида турли фанларнинг ўқитишга қаратилган фойдали жадваллар ҳам инчагина.

«02» хабар беради

○ Утга йилнинг 16 ноябрь кунини Октябрь революцияси кўчасиданги бетон плиталари орасида 5 яшар қизчагини насасди топилганиди. Уни юми ўлдирганлигини ҳақиқат олиб бориладиганлигини ҳақиқат аниқлашга 24 февраль кунини кўлга олинди.
○ 24 февраль кечаси берилган хабарда айёлишчида 1973 йилда туғилган Тошкент ва автомобиль транспорти ва йўллар қилгоҳининг 2-курс талабаси Ф. Исмаил Йилғи Тошкент

МУНОСИБ ТАҚДИРЛАНДИ

нинг иланувчан муаллимлари кунт билан ишлаган жадваллар ҳам қўнлик эътиборини ўзига тортоқлади. Жумладан, 120-мактабининг ўзбек тили ўқитувчиси М. Холмирова тайёрлаган «Биринчи синф

Учун дастур

ва жадваллар ишн учун кўргазмели қуролли ҳамкасбларга жуда манзур бўлди.
«Телаштирилган таълим учун рус тили бўйича таниқ жадваллар, тизими», «Мўжиза

Санаат ОЛИМОВА.

гал 82 киши ушланди, уларнинг қўлидаги 81,582 сўмлик мол давлат ихтироғи ўтказилди.
○ 1 март кунини кечқурун Олой бозорига номаълум инсана товуқ гўшти сотиб ўтирган кишини қўриқтиб товуқ ва 3 сўм пулини олиб қочди. Учасига инспектори Хошимовнинг кўрган чора-тадбирлари туғайли ҳеч қаерда ишлайдиган А. Исмаил киши ашмай далайлари билан қўлга олинди.
○ Бақорининг биринчи дам олми кунини Тошкент оғочларида 3 талончи, 2 та ўғил ва 2 та фирибгар қўлга олинди. Қўнчилик билан шуғулланаётган

Тошкент оқишми
МАНЗИЛОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.
Шанба ва иккандаги таърих ҳар кунини ўзбек тилида чиқади.

ЭЪЛОН ВА БИЛДИРУВЛАР

Эълон ва билдирувлар

АҲОЛИ ДИҚҚАТИГА!

ЭҒАСИНИНГ НОМИ КўРСАТИЛМАГАН ҚИММАТЛИ ҚОҒОЗЛАР—ЖАМҒАРМА БАНКИНИНГ СЕРТИФИКАТЛАРИ

Сертификатлар пул маблағларини 10 йил давомида сақлашга мўлжалланган бўлиб, сақлаш муддатига кўра даражаланган даромад тўланади. Сертификатларнинг орқа томонида кўрсатилган 10 йиллик сақлаш муддатига амал қилинганда улар юзасидан йилига 10 фоиз ҳисобидан даромад тўланади.

Агар сертификат Ўзбекистон Республикасида сотиб олинган бўлса — эркин сотилади, уни сақлаб бериш учун қабул қилинади ва паспорт кўрсатилганда Жамғарма банкнинг барча муассасаларида пули тўланади. Сертификатнинг пулини олиш вақтида унинг эгаси яна янги сертификат сотиб олиши ёки бўлмаса олган пулини хоҳлаган омонат турига қўйиши мумкин.

СЕРТИФИКАТЛАР ПУЛ МАБЛАҒЛАРИНИ УЗОҚ ВАҚТ САҚЛАШНИНГ ҚУЛАЙ ШАКЛИДИР.

БУНГА ШАХСАН ЎЗИНГИЗ ИШОНЧ ҲОСИЛ ҚИЛИШИНГИЗ МУМКИН.

ЖАМҒАРМА БАНКИНИНГ ТОШКЕНТ ШАҲАР БОШҚАРМАСИ.

ОЙЛИК ИШ ҲАҚИНИ

ЎЗБЕКИСТОН ЖАМҒАРМА БАНКИ МУАССАСАЛАРИ ОРҚАЛИ ОЛИШ — СИЗНИНГ МАНФААЛАРИНГИЗГА ХИЗМАТ ҚИЛАДИ

Сиз иш ҳақингизни хоҳишингизга биноан Ўзбекистон Жамғарма банкнинг турар жойингиз ёки иш жойингиз бўйича истаган муассасасидаги жамғармангизнинг ҳисоб варақасига ўтказишингиз мумкин.

Сиз ўзингиз учун қулай вақтида омонатда сақланаётган пулингизнинг ҳаммасини ёки бир қисмини олишингиз мумкин.

Ўз вақтинга қадрлаганлар учун Ўзбекистон Жамғарма банки яққа тартибда ва узоқ муддатли топшириққа кўра уй, газ, электр энергияси, телефон, болалар муассасасига, коммунал ва бошқа хизматларга тўлаш учун нақд пулсиз жамғармангиз ҳисобидан олиш йўли билан ҳисоб-китоб қилишни амалга оширади.

Топшириқ варақаларини расмийлаштириш учун бланкаларни Ўзбекистон Жамғарма банкнинг истаган бўлимида олишингиз мумкин.

Жамғарма банкнинг Тошкент шаҳар бошқармаси.

«РУСЛАН» САВЕҲЛИК АГЕНТЛИГИ ҚУЙИДАГИ ЙУНАЛИШЛАР БУЙИЧА МАРОҚЛИ ДАМ ОЛИШНИ ТАВСИЯ ЭТАДИ:

Грецияда («Парадия» курорти) етти кунлик фаол сайр-саёҳат дастури: Кипрда (Исроилга кириб ўтиш билан); Истамбулда икки кун бўлиш билан Болгариядаги «Албена» курортда; Ҳиндистон бўйлаб (Дехли, Агра); Европа шаҳарлари бўйлаб (Варшава, Париж, Брюссель); Венгрия, Словения, Австрия бўйлаб саёҳат (автоматини харид қилиш билан); Болгария ва Грецияда 10 кун; Болгария, Сурия, Туркия бўйлаб саёҳат ((Истамбулда 5 кун); Хитойда 8 кун; Варшава, Рим, Венеция ва бошқа қизиқарли йўналишлар.

АГЕНТЛИК МАНЗИЛИ: 700060, Тошкент шаҳри, Усмон Носир кўчаси, 100-уй, 2-хона.

ЙУЛОВЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

Уста Ширин кўчаси бўйлаб иссиқлик қувури ётқизишли билан боғлиқ ишлар олиб борилиши муносабати билан 7 ва 10-тролейбус йўналишлари ҳаракати 15 мартдан бошланиб, 13/III да Зебуниссо, 14/III да Абдулла Қодирининг ўтган кунлари.

МУҚИМНИ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУСИҚАЛИ ТЕАТРИДА — 11/III да Паранж сирлари, 12/III да Кубейлар конкурси, 13/III да Фарход ва Ширин, 14/III да Катта концерт.

ХАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА

10/III да *Нажот истаб*, 11/III да *Келинлар кўзгоб*, 12/III да *Юдузли тунар*, 13/III да *Зебуниссо*, 14/III да *Абдулла Қодирининг ўтган кунлари*.

МУҚИМНИ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУСИҚАЛИ ТЕАТРИДА — 11/III да *Паранж сирлари*, 12/III да *Кубейлар конкурси*, 13/III да *Фарход ва Ширин*, 14/III да *Катта концерт*.

ТОШКЕНТ АВТОМОБИЛЬ ЙўЛЛАРИ ОЛИЙ БИЛИМҲОҲИ РАҲБАРЯТИ, КАСБА УОШМАСИ ҚИМТИСИ ва «Техникавий физика» кафедраси ходимлари шу кафедра доценти Ф. З. Зиринга вага рафиқаси

Маъмуракон ЗАМИРЛАЕВНИНГ вафот этганини муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент автомобиль йўллари олий билимгоҳи раҳбарияти, касба уюшмаси қимтииси ва «Техникавий физика» кафедраси ходимлари шу кафедра доценти Ф. З. Зиринга вага рафиқаси

11 МАРТДА

Алишер Навоий номдаги «Санга саройи» — «МУҲАВВАТ ЙўЛИДАГИ ҚУРҲОН» (11.00, 14.00, 17.00, 20.00). «ҚИЗНИҚОН» (10.00, 13.00, 16.00, 19.00). Нукус — «АНЖДАРНИНГ ЧИҚИШИ» (тоқ соатларда). Шарқ — «ОКТАГОН» (тоқ соатларда).

МУАССИСЛАР:

Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқишми» журналистларининг жамоаси